

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 23395/2023
23.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Данка Живановић, адвокат из ..., против туженог „Generali osiguranje Srbija“ АДО Београд, чији је пуномоћник Нађа Самац, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 19799/18 од 10.03.2022. године, у седници одржаној 23.01.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 19799/18 од 10.03.2022. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Београду Гж 19799/18 од 10.03.2022. године и пресуда Трећег основног суда у Београду П 1636/18 од 22.06.2018. године, тако што се **УСВАЈА** тужбени захтев тужиоца АА из ... и **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени „Generali osiguranje Srbija“ АДО Београд да тужиоцу на име накнаде штете из штетног догађаја 01.12.2017. године исплати 16.945,00 динара са законском затезном каматом од 24.02.2018. године, као дана вештечења, па до исплате, а **одбија се** захтев туженог да се тужилац обавезе да му накнади трошкове парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове целог парничног поступка од 72.480,00 динара у року од 8 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 1636/18 од 22.06.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени обавезе да му на име накнаде штете из штетног догађаја 01.12.2017. године исплати 16.945,00 динара са законском затезном каматом од 24.02.2018. године, као дана вештечења, до исплате. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка од 15.000,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Београду Гж 19799/18 од 10.03.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права са позивом на одредбу члана 404. ЗПП.

Тужени је поднео одговор на ревизију, захтевајући накнаду за трошкове њеног састава.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон), Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији ради уједначавања судске праксе, па је на основу члана 404. став 2. тог закона одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, 01.12.2017. године догодила се саобраћајна незгода изазвана сударом моторних возила, којом приликом је тужилац претрпео материјалну штету на возилу. Предметна незгода је проузрокована искључивом кривицом возача који је управљао путничким моторним возилом, које је код туженог било осигурано од одговорности за штету причињену трећим лицима по полиси бр. ... Оценом налаза и мишљења вештака саобраћајне струке, утврђено је да укупна материјална штета у виду вредности делова за замену и трошкова људског рада износи 87.723,00 динара без ПДВ-а, док са ПДВ-ом износи 101.668,00 динара. Тужени је исплатио тужиоцу укупно 84.723,00 динара, а на име претрпљене материјалне штете у наведеном штетном догађају.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев, налазећи да тужилац у смислу правила о терету доказивања није доказао да је сносио трошкове за поправку оштећеног возила, нити је доказао да је претрпео материјалну штету за износ плаћеног ПДВ-а. Додатна аргументација другостепеног суда је да тужилац током поступка није доставио доказ - рачун да је извршио поправку предметног возила у сервису који је у вредност делова за измену и трошкова људског рада зарачунао и ПДВ, односно није доставио доказ да је из личних средстава сносио трошкове за поправку оштећеног возила, због чега је неоснован тужбени захтев тужиоца да се тужени обавезе да му накнади штету на име плаћеног ПДВ-а. Закључио је и да би наведеном исплатом на име ПДВ-а могло доћи до неоснованог обогаћења тужиоца, уколико тужилац досуђени износ не искористи за куповину делова и поправку возила у сервису у ком се наплаћује ПДВ.

По оцени Врховног суда основани су наводи ревизије тужиоца о погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 154. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО), прописано је ко другом проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. Одредбом члана 155. истог закона, прописано је да је штета је умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист). Одредбом члана 185. наведеног закона прописано је да је одговорно лице дужно успоставити стање које је било пре него што је штета настала (став 1), да кад успостављање ранијег стања није могуће, или кад суд сматра да није нужно да то учини одговорно лице, суд ће одредити да оно исплати оштећенику одговарајућу своту новца на име накнаде штете (став 3). Одредбом члана 190. закона прописано је да ће суд узимајући у обзир и околности које су наступиле после проузроковања штете досудити накнаду у износу који је потребан да се оштећеникова материјална ситуација доведе у оно стање у коме би се налазила да није било штетне радње или пропуштања.

Одредбом члана 940. ЗОО, прописано је да у случају осигурања од одговорности, осигуравач одговара за штету насталу осигураним случајем само ако треће оштећено лице захтева њену накнаду (став 1), а чланом 941. истог закона прописано је да у случају осигурања од одговорности, оштећено лице може захтевати непосредно од осигуравача накнаду штете коју је претрпело догађајем за који одговара осигураник, али највише до износа осигуравачеве обавезе (став 1).

Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/2004... и 108/13 са изменама и допунама) чланом 1. став 1. прописано је да се овим законом уводи порез на додатну вредност (у даљем тексту: ПДВ) у Републици Србији, а ставом 2. да је ПДВ општи порез на потрошњу који се обрачунава и плаћа на испоруку добара и пружања услуга, у свим фазама производње и промета добара и услуга, као и на увоз добара. Општа стопа износи 20% (од 01.10.2012. године).

У конкретном случају, 01.12.2017. године догодила се саобраћајна незгода, којом приликом је тужилац претрпео материјалну штету на возилу, а предметна незгода проузрокована је искључивом кривицом возача који је управљао путничким моторним возилом које је код туженог било осигурано од одговорности за штету причињену трећим лицима. Оценом налаза и мишљења вештака саобраћајне струке утврђено је да је укупна материјална штета у виду вредности делова за замену и трошкова људског рада износи 87.723,00 динара без ПДВ-а, док са ПДВ-ом износи 101.668,00 динара. Тужени је исплатио тужиоцу 84.723,00 динара. Према чињеничном утврђењу, није спорно да је осигураник туженог искључиво одговоран за саобраћајну незгоду у којој је тужилац претрпео материјалну штету на свом возилу, због чега је тужени сходно цитираним одредбама чланова 940, 941. и 190. ЗОО у обавези да тужиоцу потпуно накнади штету односно да тужиоцу исплати накнаду у износу који је потребан да се тужичева материјална ситуација доведе у оно стање које је постојало да није било штетне радње. Имајући у виду наведено, супротно становишту нижестепених судова, по оцени Врховног суда, да би се материјална ситуација оштећеног довела у стање које је постојало пре настанка штете осигуравач штетника треба да оштећеном исплати предметно новчано потраживање с обзиром на то да се накнада остварује у новцу према тржишној вредности добара и услуга у коју је

урачунат ПДВ, због чега је тужени у обавези да тужиоцу исплати 16.945,00 динара са припадајућом каматом.

Имајући у виду наведено, Врховни суд је применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке.

Како су преиначене нижестепене пресуде и усвојен тужбени захтев, поводом ревизије тужиоца, то су преиначене нижестепене пресуде и у погледу одлуке о трошковима, тако што је одбијен захтев тужене за накнаду трошкова поступка.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му, на основу чланова 153. став 1, 154. став 2. и 163. став 2. ЗПП, припадају трошкови целог поступка према оствареном успеху у спору. Висина је одмерена на име тражених трошкова за састав тужбе од стране адвоката и једног образложеног поднеска по 6.000,00 динара, заступања на два одржана рочишта по 7.500,00 динара, за састав жалбе 12.000,00 динара и ревизије 18.000,00 динара, према АТ важећој у тренутку предузимања парничних радњи, као и на име судских такси за: тужбу, првостепену одлуку, жалбу и другостепену одлуку по 2.580,00 динара и ревизију 5.160,00 динара, одмерено према тарифном броју 1. и 2. таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ број 28/94...95/18), док трошак судских такси за ревизијску одлуку није признат јер захтев није опредељен у смислу члана 163. став 2. ЗПП.

На основу изнетог, применом члана 165. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

Врховни суд је одбио захтев туженог за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију, с обзиром да нису били нужни за вођење ове парнице, у смислу члана 154. став 1. ЗПП, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. ЗПП одлучио као у ставу четвртом изреке.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић